

**Hogeschool Gent/
Universiteit Gent**

GaPS

“Governance and
Policing Studies”

Onderzoeksgroep
“Governance of
Security”

www.gofs.ugent.be

Presentatie onderzoek naar de bascules in de beoordeling van scenario's over corruptie

Sessie: Criminaliteit en preventie

Arne Dormaels

Presentatie op het **NVK congres**
Nederlandse Vereniging voor Kriminologie
Over Criminologie en de Media, 18-19 juni 2009
Leiden, Nederland, donderdag 18 juni 2009

Doctoraatstudie inzake *'Values, norms and perceptions of corruption in Flanders. Study of corruption involving local police forces and municipal institutions.'* (2008 – 2014)

Promotoren

Prof. dr. Paul Ponsaers (UGent)
Prof. dr. Marleen Easton (Hogent)

Onderzoeker:

Arne Dormaels
arne.dormaels@hogent.be

Inhoud presentatie

Deel 1: onderzoeksvragen en -design

Deel 2: lessen uit onderzoek over corruptie

Deel 3: methodologische beschouwingen
eigen onderzoek

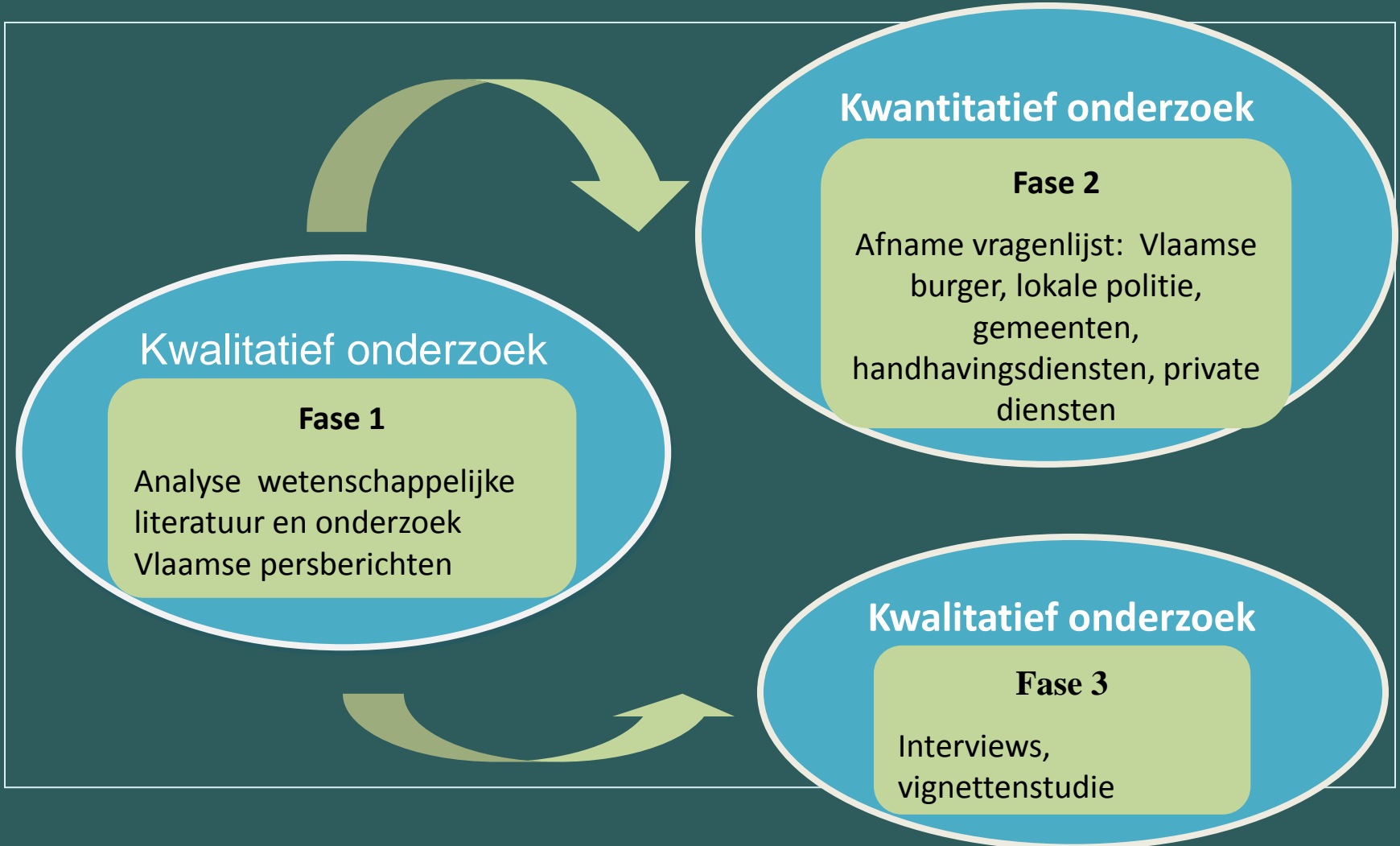
Doelstelling

Deel 1: onderzoeksvragen en -design

onderzoeksvragen en –design (1)

- Inzicht krijgen in de perceptie van corruptie
- Inzicht krijgen in de betekenisvolle factoren die perceptie van corruptie beïnvloeden
- Inzicht krijgen in bevorderende of belemmerende invloed van socio-economische kenmerken, gender ...

onderzoeksvragen en –design (2)

Deel 2: lessen uit corruptieonderzoek

Concept corruptie

Algemene vaststellingen:

- Vaak onderzocht vanuit (Angelsaksische) politieke wetenschappen
- Enge benadering: overtreden wet
- Focus op definitiedebat
- Perceptie van corruptie kent twee betekenissen

Naar een multi-dimensionele benadering

1. Heidenheimer 1970:

- verschillende normatieve dimensies!
- percepties verschillen tussen groepen
- classificatie van corruptie-*graad*
- Opmerking: impliciet op wettelijke dimensie

2. Verschillende onderzoeken pleiten voor multidimensionele benadering

- Peters & Welch (1970), Redlawsk & McCann (2005), Moroff (2004) en Von Alemann (2004)

Onderzoek naar corruptie via scenario studies

1. Peters & Welch (1978)

- 4 dimensies: publieke actor, verleende voordeel, gift en donor
- specifieke karakteristieken beïnvloeden perceptie
- onderzoeksmethode brengt rol van karakteristieken in beeld

2. Jackson & Smith (1996)

- bevestigen dimensies van Peters & Welch
- meer en sterke karakteristieken = homogene perceptie
- ambigue situaties minder streng beoordeeld door insiders

Onderzoek naar corruptie via scenario studies

3. Mancuso (2005)

- Sluit aan bij bevindingen Peters & Welch
- Scenario's worden strenger beoordeeld bij: illegale handelingen, grotere giften, onmiddellijke wederdienst
- Publieke vs private handelingen

Semantiek en corruptieonderzoek

Bailey & Paras (2006):

- meta-analyse van perceptieonderzoek
- corruptie is een sociale constructie
- sterk waarden en normen geladen term
- corruptie dekt een hele lading van begrippen:
 - Corruptie = omkoping (20%)
 - Corruptie = geen enkel idee (15%)
 - Corruptie = misbruik van macht (2%)

Relevantie voor ons onderzoek:

- term corruptie geen coherente betekenis
- onderzoekers en bevroagde hebben niet dezelfde invulling van het begrip
- bevroagde is niet vertrouwd met term corruptie

Onderzoek en steekproeven

1. Langseth (2007):

- oververtegenwoordiging verstedelijkte gebieden
- ondervertegenwoordiging rurale gebieden

2. Jackson & Smith (1996)

- Percepties van corruptie verschillen tussen sociale groepen

3. Lascoumes & Bezes (2005)

- Analyse 12 opinieonderzoeken
- Meerderheid gebruikt design Peters & Welch
- Slechts 1 onderzoek betreft meerdere sociale groepen

Deel 3: methodologische beschouwingen eigen onderzoek

1. Multi-dimensionele benadering

- Hoe scenario's grenzen van legale en academische definities laten overstijgen?
- Geen operationele definitie
- Corruptie als proces: minstens twee personen betrokken en gericht op beïnvloeden van een beslissingsproces

2. Dimensies in kaart gebracht

Dimensie 1: private vs. publieke positie

- Rol van betrokkene bepalend voor beoordeling situatie?
- Publieke context gevoeliger?
- Publieke rol initieert vs. private rol?

Dimensie 2: voordeel

- Aard van handeling die voordeel voorafgaat (routinehandeling, schending van verantwoordelijkheid, normovertredend)
- Begunstigde: continuüm algemeen publiek belang naar persoonlijk en individueel belang

Dimensie 3: gift

- Direct in relatie tot voordeel
- Voor of na beslissingproces
- Omvang gift

Dimensie 4: relatie en nabijheid tussen omkoper en omgekochte

Format scenario's

- Neutrale formulering
- Geen gebruik van termen die verwijzen naar corruptie
- Eenvoudig uitwerking
- Keep it simple: constante informatie in scenario
- Slechts 1 karakteristieke eigenschap wijzigen
- Ruis in variabelen uitsluiten

Methodologische implicaties (5)

Voorbeeld van scenario

Jan werkt als adviseur op een kabinet van een schepen en is verantwoordelijk voor het opvolgen van bouwdossiers. Jan huurt een luxeflat van een grote bouwondernemer die werken uitvoert voor de stad.

- Vindt u dat het kan dat Jan deze luxeflat huurt?
- Vindt u dat het kan dat Jan zijn zus aan voordelig tarief deze luxeflat huurt?
- Vindt u dat het kan dat Jan aan een voordelig tarief deze luxeflat huurt?
- Vindt u dat het kan dat Jan gratis woont in dez luxeflat?

Methodologische implicaties (6)

	Positie/functie	Gift	Voordeel	Nabijheid
Situatie 1	Privaat voordeel vanuit een publieke functie (++)	Onduidelijk (+/-)	Ongekend (-) Niet direct verbonden aan gift (-)	Ja+
Situatie 2	Privaat voordeel vanuit een publieke functie (++)	Naaste (+/-)	Ongekend (-) Niet direct verbonden aan gift (-)	Ja +
Situatie 3	Privaat voordeel vanuit een publieke functie (++)	Groot (+)	Ongekend (-) Niet direct verbonden aan gift (-)	Ja +
Situatie 4	Privaat voordeel vanuit een publieke functie (++)	Groot en duidelijk (++)	Ongekend (-) Niet direct verbonden aan gift (-)	Ja +

Huidige vragen in onderzoek

Hoe meten?

- Bascules via forced choiches?
- Meten via schalen?
- Karakteristieken in scenario: van minder naar meer ernstig?

Hoe koppeling met concept corruptie?

Vragen?

[Mailto:arne.dormaels@hogent.be](mailto:arne.dormaels@hogent.be)